הקומץ רבה פרק שלישי מנחות כה.

מתני' הנין מרלה. והמנחה כשירה והשירים נאכלין: **גמ'** [1] **הא אינו נושא אלא עון טומאה.** הואיל ויש בה לד קל: **שהוסרה מכללו בלבור.** דכתיב בתמיד (במדבר כח) במועדו אפילו בטומאה: **בכמה.** מכללו שנאמר במשכן הותר בגמות נוד וגבעון לתין שם קלעים. ויוצא דנאמר במשכן מפרש בכילד לולין (פסחים דף פב.) [2] [מקרא] [3] מדוע לא אכלתם את [4] [החטאת] במקום הקדש: **ואימא עון שמאל.** לכתחילה בעינן יתין דלמתרינן בפרק לאלון (לעיל דף י.). כ"מ שנאמר אלעזר כו': **כיום הכפורים.** נטל את המתנה בימינו ואת הכף בשמאלו: **אמר קרא עון.** ונשא אהרן את עון מעמע שים בו עון לכתחילה בכל מקום ולחיתי לעון בלבור מפני כבוד לבור בימיד הנין מלרה: **לאפוקי שמאל.** לתין בה שוס עון דהכי הוא הכשר מלותו: **רב אשי אמר.** לא מצית אמרת לין מלרה על עון שמאל: **דאמר קרא עון הקדשים ולא [5] מקדישים.** עון התלוי בהקדיש שמיתין לעבוד ולבקש קומץ בימין ועבדו בשמאל אינו נושא: **לא ירלה.** בשור ושה שרוע וקלוט וגו' (ויקרא נכ): **לא לרצון.** כל אשר בו מום לא תקריבו וכו' (6): והאי שוגג ומזיד מפרש לקמן [7] אהייא קאי אי אזריקה אי [8] אטמא: **ובעובד כוכבים.** עובד כוכבים שעילה קרבנו ונטמא הדם דאמרינן בפרק לאלו מנחות (לקמן דף עג.): אים שם מבית ישראל אשר יקריב קרבנו (קרבנו) אים אים לרבות את העובדי כוכבים שנולרין נדרים ונדבות משראל:

מתני' נטמא [9] הקומץ והקריבו הציץ מרצה יצא והקריבו אין הציץ מרצה שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [10] תנו רבנן [11] ונשא אהרן את עון הקדשים [12] וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר [13] עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא ירצה [14] הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא [15] שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [16] לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [17] תמות וזכרות בבהמה ואין [18] תמות וזכרות בעופות אמר ליה עלך אמר קרא לא ירצה [19] [20] כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [21] [22] דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון הורצה [23] ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא קיימא שניה שניה נמי הא מיתקנא לאשונה ומשני פנים חדשות כלו [24] והשתא איתמא אמתא ליה לי קודש שנפסקה לאשונה אם כן כמו שניהר מן המדרש יעהר ממנגע [25] דהא שבע ליה טומאה [26] ויש לומר דכשמיקון אחן לאשונה חל על אחן מגע ומדלש בכח אחת ובכח אחת לא אמרינן שבע ליה טומאה כדמפקינן ומנו דחיל מגע אחון חיל נמי אכוליה קנדל כיון דהכל כלי א' והכ"ש מפרש דלא שיין שבע ליה טומאה בטומאה הבאה מעצמו כגון הבית דמגדל ודחיסנ עליו ואחר כך אחמו [27] ומדרש מגע דת"ק דר' יוסי דבאה מעצמו שנוגע בעצמו אבל קדיגים המקופלים טמא על מה שנגע [28] בתנינו: **בשני** סדינים המקופלים בו'. בשמיאלה למעלה [29] מזה ויש אויר קצת בייניהם איירי דאי בזה על גב זה ממש אי כשיבא הכבוד עליהם שיהם בכח אחת א"כ עליון ליטמא מגע כמו אחמון ואם הכבוד על העליון אחיה א"כ [30] קודש לאחמון מגע למדרש בשנגע בעליון ובוטמאת מדרש לא מטמא אחמון עד שיכבד עליו אבל כשים אויר ביניהם כי אתי זב ויתיב בעליון ויד בשנגע עליון בתחמון אחי לאחמון מדרש ומגע בכח אחת ולעליון קדש לה מדרש למגע וא"ת אמאי איצטרך לשנויי שים אילוק בין בח אחת לזה אחר זה ליטמא דקא מיירי במקופלים זה על גב זה דקדש המחמון מגע למדרש ושמא קסבר דמכבד על שניהם בכח אחת ועוד א"כ מאי מודה היינו שאם נגע בהם הזב דאוקימנא מקמי מדרש וא"ת ומיקשי ליה לאחרי היא גופא מאי שנא אחמון מעליון שאין אחרי מחלק בכח אחת וא"כ עליון נמי

עין משפט
נר מצוה

מכם א מיי' פ"ח מהל' פסולי המ"מ הל"ט וה"ג מהל' מעילה הלכה ט:
ג ב מיי' פ"ג מהל' איסורי מזבח הל"ח:
נא (ג מיי' פ"ח מהל' פסולי המ"מ הלכה לד וסיי' מהל' מעילה המקדש הל"ז:)

תורה אור השלם

1. וְהָקֵם עַל מִצְוַת אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל מַתְּנוֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְיָ: שמות כח לח
2. כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ כִּי לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָכֶם: ויקרא כב כ

שיטה מקובצת

א) וכי איזה עון הוא נושא. עי' תוס' זבחים (דף ע"ב ד"ה ספרים דף) עד ע"ב.: ב) עון פגול ה"נ א"ת עון פגול הרי נאמר לא ירצה אם עון נותר כתיב לפני יחשב הו"מ הרי קראי כתיבי חד בפרשה צו את אהרן אם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי (לא ירצה המקריב אותו) לא יחשב לו פגול יהיה (המקריב אותו לא ירצה) והיינו קרא אריבא כראיתא בזבחים (דף כח ע"א) דדרשינן במשכם לאכול ביום השלישי (והכתוב מדבר) ראי באכול בשלישי אחר שהוכשר יחזור ויפסל (בתמיהה) וכתיב ביה ואירך קרא בפרשה קדושים ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה והאי קרא ונשא מוקי לה בזבחים (שם) במחשב לאכול חוץ למקומו באם אינו ענין וממעיט ליה מכרת החם. ואם עון פגול פי' חוץ למקומו הרי כבר נאמר לא ירצה בקרא זנשא ואם עון נותר כלומר מחשבה נותר דהיינו חוץ לזמנו הרי כבר נאמר לא יחשב בקרא אריבא: ג) הא אינו נושא כו' (שהותר מכללו בצבור) דדרשינן (בזבחים) בפועדו אפי' בטומאה וא"ת מאי פריך מפיגול ונותר הרי לא הותר מכללו ר"ל דאשכחן דהותר מכללו בנותר כגון שלן בראשו של מזבח דתו לא שייך ביה פסול ליגה ופיגול דחוץ (לזמנו) (ולמקומו) אע"ג דלא שייך ביה הותר מכללו מ"מ נמרינן לה עון עון מחוץ לזמנו. דעוד י"ל דהותר מכללו דפיגול ונותר הותר מכללו בפנחת הבנים כו' כדתנן בבכ"מ פ"ב (דף י' ע"א) ראין חייבין עליהן משום פיגול (ונותר ובטמא) דמפרינן משלמים שיש להן מתירין הבי לית לה מתיר אחר: ד) שהותר מכללו בבמה. עי' תוס' זבחים דף עז ע"ב.: ה) כי לא לרצון יהיה לכם. תימה אמאי לא פריך ואימא עון אונן כו' דלשיטתי' דיה אשי ניחא דעוד אמר מורי דמשום הבי לא פריך מאונן משום דגלי קרא דמחלל עבודה כדמוכח בזבחים בפרק שני (דף עז ע"א) וא"ת א"כ משמאל לא הוי ליה לפיפקר דהא גלי ביה קרא דמחלל עבודה ושמא דפריך משמאל דהוי דבשר פסול דמי מרצי ליה ציץ לענין דלכפרייר כיה בעלים כדאמרי' בפ"ב דזבחים (דף כו ע"ב) נבי ניתנין למעלה שתנן לבטה כו' דבשר פסול ובעלים מתכפרים. ותימה דבאונן נמי נימא הכי: ו) נמ'. מה"ד ונשא אהרן אצין קאי הס"ד בתה"ד הא: ז) תיבת מקרא ל"ש: ח) אם החטאת. ט) ולא עון הקדישים. י) אזריקה אי אטומאה הס"ד: יא) מה ה"ל איש וכו' ותיבת קרבנו נמחק.: יב) דפסחים. הכי נרסינן: יג) שנוכר פגול. גליון וקשה להרב"ם דהכי לא דייש בזבחים אלא מפיק חוץ לזמנו מכיום השלישי וחוץ למקומו מפיק מפיגול יהיה ולא יצאה לדרשה אחריינא כהרצאת כשר כך הרצאת פסול ולא יחשב שלא יעבב בו מחשבות אחרות. ע"כ תו"ה: יד) וא"ת למה לי האי טעמא תיפוק: טו) ותיבת בראשו נמחק: טז) ותוהר מכללו גליון והרב"ם מפרש דחוץ לזמנו דתודה תשאה יש להם הכשר בשלמים וחוץ למקומו דחטאת הנשרפין קלים הנאכלים בכל העיר: יח) רבי. שמעון כל.: יט) שלא לשמו: כ) אימא עון יצא. תימה אמאי לא פריך מעון זר שהותר בבמה דר"ל דכי היכא דדרשינן עון דלפני השם מרצה כמו כן בעון שיש לו ריצוי לפני השם לאפוקי עון זר דאין לו ריצוי לפני השם אלא בבמה. תו"ה: כא) ולשנויי כמו בעון הס"ד ותיבות כגון בעון נמחק.: כב) וא"ת אמאי לא פריך מעון אונן.: כג) איה להו דהדדי. ר"ל דשאני אונן דגלי קרא לא יחלל דא אחר שיצא חלל וקשיא להרב"ם א"כ שמאל נמי גלי קרא דכל מקום שנאמר אצבע אינו אלא אלא מאי איה לן למימר דקרא מוקמינן בנשבר הציץ אי נמי (איכא) למימר קרבן מפסיל דבעלים מתכפרים הבי נמי נימא באונן דמרצה הציץ אי נמי דקא מיירי בנשבר הציץ דא